

Stellingen over taak en

Er zijn onder onze lezers verscheidene, die de wens te kennen hebben gegeven, dat zij in „Spartacus” graag een principiële uiteenzetting zouden willen zien over onze doelstellingen. Nu heeft het Bondscongres in December 1945 stellingen over de taak en wezen van de partij aangenomen en wij achten het nuttig deze stellingen te publiceren, om daarmee aan hun verzoek te voldoen. Wij zijn genooddacht deze stellingen in gedeelten af te drukken, en laten het eerste gedeelte hieronder volgen:

1. De tegenwoordige kritiek op de oude partijen is niet alleen een kritiek op hun praktische politiek of op de gedragingen van de leiders, maar een kritiek op de gehele oude partij-opvatting. Zij is een direct gevolg van de veranderingen in de structuur en in de doelstellingen van de massabeweging. De taak van de (revolutionaire) partij ligt immers in haar werkzaamheid in de massabeweging van het proletariaat.

2. De negatieve kritiek aan de oude partij-opvatting, zowel als de positieve formulering van een nieuwe opvatting, moeten daarom uitgaan van een analyse van de massabeweging, van de oorzaken voor haar tijdelijke nederlaag, zowel als van de voorwaarden van haar opleven in nieuwe vormen. Een dergelijke analyse is des te meer noodzakelijk, daar volgens de oude, overgeleverde opvattingen, de voorwaarden voor de ontwikkeling van de massabeweging thans gunstiger moesten zijn dan ooit. Naast de ellende, veroorzaakt door de tweede wereldoorlog, die veel dieper en groter is dan de eerste, is er de onmiddellijke dreiging van een derde, nog veel vernietigender oorlog, is het bewustzijn der arbeiders nauwelijks meer getemperd door volkenbonds- en dergelijke illusies. De noodzaak voor een bevrijding van de arbeidersklasse uit de banden van het kapitalisme is daardoor dwingend naar voren gekomen. Het ontbreken van omwentelende massabewegingen kan evenmin worden verklaard uit een foutieve politiek der zgn.

Vervolg van Pag. 7

haar voedsel moet afstaan lezen we in onderstaand persbericht:

Het materiaal, zo meldt het A.N.P. is bestemd voor de opleiding van vlieg- en grondpersoneel van marine en landmacht. De overeenkomst loopt over drie jaar.

Londen is de tekst gepubliceerd van de Duits-Nederlandse overeenkomst van 4 Dec. 1946 betreffende de levering van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen aan Nederland. Ons land zal voor het gedeelte, dat nog niet was afgeleverd, volgens de overeenkomst van wederzijdse hulpverlening, 1.800.000 pond sterling betalen.

wezen der Partij

arbeidersleiders, daar deze bij de arbeiders wanneer zij in beweging komen, nauwelijks meer gehoor vinden. En ook uit een algemene „apathie” van de klasse kan het ontbreken van deze bewegingen niet worden verklaard. De oorzaken liggen veel dieper en zijn alleen door een maatschappelijke analyse te begrijpen. Zij liggen in de veranderde maatschappelijke situatie, waardoor een massabeweging der arbeiders in de oude vormen en met de oude doelstellingen zinloos is geworden. Onze kritiek op de oude opvattingen der partij en onze pogingen, te komen tot een nieuwe opvatting, die moet berusten op een onderzoek van de ontwikkeling van de massabeweging, moeten daarom met een algemene maatschappelijke analyse beginnen.

3. Een dergelijke analyse kan echter niet alleen de tegenwoordige periode omvatten maar moet, wil zij leiden tot een werkelijk begrip van het bankroet (in revolutionaire zin) van de oude arbeidersbeweging, ook de periode van de groei en de ontwikkeling van deze beweging omvatten. Zij moet dus zijn een analyse van de maatschappelijke ontwikkeling tijdens de gehele ontwikkelingsperiode van het kapitalisme.

4. In de 16e en 17e eeuw in hoofdzaak, voltrok zich in de georganiseerde zeeroof en in de dito plundering der overzeese gewesten de oorspronkelijke accumulatie van het handelskapitaal. Het kapitaal, dat op deze wijze in de handen van rijke kooplieden en bankinstellingen werd geconcentreerd, vond emplooi in de verschillende manufactuur-bedrijven, die in deze periode ontstonden. In deze fase had het kapitaal vooral behoefte aan een sterke staatsmacht teneinde de ontwikkeling van de binnen- en buitenlandse handel te beschermen en de groei van de manufactuur te verzekeren. De jonge bourgeoisie zocht daarom steun bij den vorst, die zelf dikwijls de grootste kapitalistische ondernemer van het land werd. Dit is de periode van Elisabeth (Engeland) van Colbert (Frankrijk), van het „verlichte despotisme” (Duitsland, Oostenrijk). Slechts in Holland, waar in die tijd de strijd tussen ’t kapitalisme en ’t oude feodale systeem, reeds ten einde was, kon de organisatie van de staatsmacht zich in de typisch burgerlijke vorm van de republiek voltrekken.

5. De periode van de door de Staat beschermde en georganiseerde binnen- en buitenlandse handel en productie, nodig om ’t kapitaal de nodige kracht en uitbreiding in de binnen- en buitenlandse economie te verschaffen, moet echter tot een einde komen, nadat het kapitaal zijn jeugdzwakten had overwonnen. Dit is voornamelijk het geval op het moment, dat de machinale industrie zijn intrede doet. Dan maakt de noodzaak van protectie plaats voor die van ongebreidelde concurrentie- en uitbuittings-

mogelijkheden. Nu moet de bourgeoisie zowel de resten van de oude feodale economische organisatie, de oude beperkingen door de gilde-regelingen en de nieuwe van de mercantilistische staat doorbreken. Nu veroverd zij zelf de staatsmacht om „de rechten van de mens” te grondvesten, d.w.z. om het kapitaal te bevrijden van alle politiek-economische banden. Dit is de tijd, waarin zij zich ontwikkelt de politieke partij, als de organisatie van de radicale vleugel van de bourgeoisie, die in haar strijd tegen de belemmeringen van de ontwikkeling voor haar economisch systeem, de oude maatschappelijke formatie doorbrak en zo brede lagen van de werkende bevolking uit de bestaande knechtschap en onderdrukking bevrijdde. Deze politieke partij is de organisatie, waarmede de bourgeoisie de massa der bevolking mobiliseert om haar eigen heerschappij te vestigen. Type-rend is dit uitsluitend politieke karakter van de burgerlijke revolutie, want iedere economische organisatie is aan het zich nu ontwikkelende liberale kapitalisme vreemd. Op economisch terrein geldt het „laissez-faire, laissez-passer”, de onbelemmerde rechten van uitbuiting en handel.

6. De burgerlijke revolutie voltrekt zich met zuiver politieke strijdmiddelen. Zijn wapenen zijn de gewapende opstand, de verovering van het parlement, de fysieke vernietiging van de klassevijand. Reeds in de burgerlijke revolutie echter ontstaan zelfstandige bewegingen van het proletariaat, die een geheel ander karakter dragen: de staking van de textielarbeiders van Lyon. De arbeiders doen geen afstand van hun politieke strijdmiddelen, maar zij verbinden die direct aan de economische. Want terwijl het kapitaal moet streven naar de ongelimiteerde uitbuiting, komt het proletariaat juist tegen deze uitbuiting in verzet. Bij de arbeidersklasse vinden we daarom reeds van de aanvang af, het gezamenlijk optreden in economische acties, in een strijd tegen de uitbuiting. Tegelijk komen de stromingen op, die streven naar een nieuwe economische organisatie van de maatschappij, zonder uitbuiting, waar de producenten in volledige democratie en onderlinge samenwerking de productie en distributie willen beheersen. Ondanks hun half utopisch karakter hebben deze richtingen grote invloed op het denken en handelen der arbeidersklasse in deze dagen.

7. Een streven naar economische organisatie vinden we ook bij de uit de Middeleeuwen overgebleven kleine handwerkers. Bij hen neemt het echter de vorm aan van de poging, te komen tot een maatschappij van kleine, zelfstandige producenten, die zich door bepaalde algemene maatschappelijke regelingen willen vrijwaren tegen de ontwikkeling van, en de overheersing door het grootkapitaal. (Proudhon). In de socialistische utopieën van die dagen vinden we beide elementen, het proletarische, zowel als het kleinburgerlijke vermengd. Dit is een natuurlijk gevolg van de ontstaanswijze der arbeidersklasse uit verproletariseerde kleine handwerkers.

Februari 1947

Prijs 15 cent

7e Jaargang - No. 6

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f.1.95 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam”, postgiro 168797 te A’dam

Het Duitse Probleem

De dag is niet meer ver, waarop de grote staatslieden van Rusland, Amerika, Engeland en Frankrijk bijeen zullen komen in Moskou om te beraadslagen over het vredesverdrag met Duitsland. Het zal de roef op de som worden, of de grote moedheden, die als overwinnaars uit de tweede imperialistische wereldoorlog zijn voortgekomen, deze oorlog ook inderdaad kunnen beëindigen. Want al die andere vredesverdragen met de halve of hele vroegere bondgenoten van Duitsland, die aanleiding gaven tot even zo vele gevechten om de buit tussen de overwinnaars, hadden niet de betekenis van het „vredesverdrag” met Duitsland. Het Duitse probleem was reeds voor de oorlog het centrale vraagstuk in de internationale machtsverhoudingen en het is het nu nog. Toen was Duitsland de grote industriële en militaire macht, die de andere dreigde onder de voet te lopen. Nu deze macht vernietigd is, zijn de brokstukken nog belangrijk genoeg, dat de overwinnaars er een felle onderlinge strijd om voeren. De oorlogshandelingen op Duits gebied in 1945, of juist gezegd de bezetting van de verschillende delen van Duitsland door de geallieerde legers, hebben der van de geallieerde machten een pand in handen gegeven, dat zij niet zo spoedig los zullen laten. De achter gesloten deuren genomen besluiten der grote Drie (Rusland-Amerika-Engeland) in Potsdam, bracht dan nog enige correcties der bezettingszones. Bovendien stond met elkaar het recht toe, uit het overwonnen land een grote huilt te halen. Rusland kreeg zelfs een flink percentage van de industriële installatie uit de Amerikaanse, Engelse en Franse zone toegewezen.

In de geest van deze afspraak is nu, meer dan anderhalf jaar lang, in het verslagen land huisgehouden. De bombardementen hadden grote steden in puin gelegd en daardoor het gewone leven der mensen haast tot een onmogelijkheid gemaakt. Doordat na de oorlog ook de fabrieksinstallaties, die intact waren gebleven, otentendels werden en nu worden weggevoerd, kan de bevolking ook niet meer voor haar levensonderhoud werken. Zij moeten verhongeren of in leven worden

gehouden door invoer van levensmiddelen. Het gaat hierbij om miljoenen mensen, die in de industrie van het vroegere Duitsland werkten, en die niet leven kunnen, als hun bestaansmogelijkheden zijn weggenomen. Ziehier het eerste grote probleem, waarop een antwoord gegeven moet worden. En zoals de verhoudingen nu eenmaal in deze heerlijkste van alle werelden liggen, wordt dit antwoord verwacht van de Grote Vier, die in Moskou bijeen komen. De vraag is alleen of zij het kunnen geven. Dagelijks lezen wij in de pers, dat de Engelsen en Amerikanen grote hoeveelheden voedsel naar het door hen bezette gebied van Duitsland brengen, om de bevolking van de directe hongerdood te redden. Toch is de toestand minstens even erg als in de hongerwinter van 1944 in Nederland. Het spreekt vanzelf, dat dan niet meer gewerkt wordt, een toestand, waarover zich de bezetters de grootste zorg maken, dat de mensen er sterven als vliegen laat hun daarbij volkomen koud.

Overwegingen van menslievende aard spelen absoluut geen rol. Maar dat met de hongerende en stervende bevolking ook de mogelijkheid verdwijnt om tot in de verre toekomst er profijt van te trekken, dit zeer duidelijke feit, waarop geen acht werd geslagen zolang men bezig was zich schadeloos te stellen, maar moet zelfs kapitaal in Duitsland investeren. Levensmiddelen op grote schaal moeten worden ingevoerd, om de „man-power”, zoals de Amerikaanse deskundigen het noemen, om de arbeidskracht, in een toestand te brengen, te kunnen werken. Wat op het ogenblik wordt ingevoerd, houdt de arbeidskracht maar nauwelijks op de grens van het verhongeren. Men getroust zich de „opoffering” ook alleen maar, om niet de mogelijkheid van de komende uitbuiting te verliezen. Blijven de miljoenen Duitse ar-

beiders te lang leven beneden de hongergrens, dan kunnen alle ingevoerde levensmiddelen hen niet meer tot werken brengen. Wie dood is, werkt niet meer.

Alleen om deze reden brengt men het offer, om de Duitse bevolking in het leven te houden, maar laat dit opbrengen door de belastingbetalers in Engeland en Amerika, terwijl de grote kapitaals-organisaties in deze landen nog altijd doorgaan met zich schadeloos te stellen door het afbreken en overbrengen van gehele fabrieksinstallaties. Deze toestand kan niet blijvend zijn. Het kritieke punt is bereikt. Maar de verandering kan pas plaats grijpen, als de grote vier tot overeenstemming zijn gekomen over een gemeenschappelijke politiek, die zij tezamen ten plichte van Duitsland moeten volgen.

Duitsland was een politieke eenheid en zijn bedrijfsleven werkte als een geheel, dat wat zijn krachtsvoorziening en zijn arbeidsindeling betreft niet in stukken gescheurd kon worden. Het denkbeeld deze eenheid te herstellen, door Duitsland een eigen politiek bewind te laten vormen is reeds bij voorbaat door de staatslieden van de betrokken landen van de hand gewezen. M.a.w.: men denkt er niet aan om de bezettingstroepen terug te trekken. Alle mogelijke voorstellen worden momenteel door de kleine moedheden naar Londen gestuurd, waar de vertegenwoordigers van de „Grote Vier” (men heeft deze bijeenkomst van meer ambtelijke functionarissen de „Kleine Vier” genoemd) bijeen zijn om het materiaal te ordenen dat straks in Moskou zal worden behandeld. Meestal wordt de centralisatie van het politieke bewind geadviseerd (wat overeen zou komen met het handhaven, althans gedeeltelijk, van de bezettingszones). Daarnaast is men voor ’t tot stand brengen van de economische eenheid. Dat laatste is nu juist de grote moeilijkheid.

Hoe kan men het bedrijfsleven van Duitsland als een geheel laten werken, terwijl toch de verschillende zones onder het politieke bewind van de bezettingslegers staan? Kunnen „de Grote Vier” wat het Duitse bedrijfsleven betreft, een gedragslijn volgen, dat wil dus zeggen dezelfde politiek voeren?

Uit de inhoud:

- 1) Unilever levert Ambtenaren
- 2) De Muur is Dik
- 3) Kapitalisme en arbeiders in Amerika

Tot nu toe (sinds Potsdam) hadden de Grote Drie (Frankrijk mocht als vierde later meedoen) elkaar het recht toegekend zich schadeloos te stellen. Nu gaat het er feitelijk om, dat één grote gemeenschappelijke zaak, a.h.w. een N.V., voor de exploitatie van de arbeidskracht der werkende bevolking van Duitsland wordt opgericht, bij de tot standkoming waarvan al die landen belang hebben, die vergoeding van oorlogsschade van Duitsland eisen. Tot deze landen behoren, naast de Grote Vier, ook de kleine landen, zoals Nederland en België. Ook de Nederlandse regering heeft, door een memorandum, haar vordering bij de Grote Vier in Londen ingediend. Ze vraagt grenscorrecties, juister gezegd, een strook land langs de Duitse grens, die men hoopt, zonder veel strubbelingen bij het Nederlandse bedrijfsleven te kunnen inschakelen. Daarnaast een paar koloniën met de gehele inventaris. Maar verder vraagt ze voor de toekomst schadevergoeding, die de nog op te richten „N.V. Duitsland“ zal moeten afbetalen. Alle belanghebbende landen doen zoals Nederland. Ze brengen hun schadevergoedingseisen naar voren, en voorlopig is men er op bedacht, dat deze erkend worden. Immers, ze dienen als claim, als aandeel in de nog op te richten N.V.

't Is vrij hopeloos dat een kapitalistische exploitatie beginnen moet met het erkennen van de vorderingen van schuldeisers, terwijl nog niemand te kennen heeft gegeven, ook kapitaal te willen investeren. Allen willen er van halen, zoveel mogelijk en liefst honderd jaar lang. En iedereen weet ook, dat dan levensmiddelen en grondstoffen naar Duitsland gebracht moeten worden, omdat er anders geen sprake van kan zijn, dat de Duitse arbeidskracht in handelswaar kan worden omgezet. Maar wie van allen is bereid om daarvoor kapitaal ter beschikking te stellen? En - gesteld dat Amerika bereid is het benodigde kapitaal voor te schieten - is het onderling vertrouwen der grote kapitaalsmachten dusdanig, dat ze er van af zouden zien het geïnvesteerde met doeltreffende machtsmiddelen te beveiligen?

Het is niet onze taak ons er bezorgd over te maken, of de „Grote Vier“ in zake Duitsland tot overeenstemming kunnen komen, en zij het dan ook maar formeel, een einde aan de laatste wereldoorlog kunnen maken.

De bureaucratie of „leiding“ der officiële geheel of half „erkende“ arbeidersbeweging mag zich daar druk om maken. Zij hebben liet slagen van de Moskouse conferentie broodnodig. Zullen zij de massa nog lang de illusie kunnen laten, dat deze kapitalistische wereld vol tegenstellingen, door hun medewerking en samenwerking met de heersende klasse te veranderen is in een geordende, socialistische maatschappij? Zal hun politiek nog crediet genoeg hebben om de arbeidersmassa's aan zich te binden, als zelfs deze proef op de som mislukt? Maar hoe dan ook, - zelfs als het lukt - wij weten dat dan de tegenstellingen tussen de grote machten alleen

Korte berichten uit het Buitenland

GISTING IN ITALIE

De gisting onder de Italiaanse arbeiders houdt nog steeds aan. Na de geweldige betogingen voor het ministeriegebouw te Rome brak de algemene staking te Napels uit.

De 10e December waren reeds 140.000 arbeiders in staking in de verschillende steden. Die stakingen werden gevoerd om loonsverhoging en tegen de regering, die zijn beloften verbroken had.

De 16e December hebben 50.000 arbeiders gerepatrieerde soldaten en huisvrouwen in Napels betoond tegen het dure leven, tegen de werkloosheid en de armoede. De menigte heeft in Rome verschillende winkels geplunderd.

De 17e December hadden een honderduizendtal arbeiders van Napels (stad en provincie) het werk neergelegd. De regering stuurde politieoversterkten naar Calabrië en Sicilië waar de massa's dagelijks tegen de honger betoogden.

De 18e December hebben de geallieerde autoriteiten besloten te evacueren uit de stad Napels om alle contact te verbreken tussen de geallieerde soldaten en de stakers. Deze laatste hadden de fabrieken bezet. Om een vergroting van de beweging te voorkomen werden speciale treinen gestuurd, geladen met levensmiddelen. De 19e December is aan de algemene staking een einde gekomen door de toezeggingen van de regering, welke inhouden: de zending van 1000 ton uit koren bereide eetwaren, verlaging der aardappelprijzen, verhoging der werklozenondersteuning, etc.

DUITSLAND

Weet ge, dat een miljoen Duitse antifascisten in nazi-concentratiekampen gestorven zijn? (Basler Nachrichten 25-4-45).

maar groter worden. Hun belangen komen onmiddellijker, directer tegenover elkaar te staan.

Er is een ander verschijnsel waarover wij ons bezorgd maken, en waarover wij zeker iets te zeggen hebben. En dat is de schaamteloze houding van de gehele officiële arbeidersbeweging met inbegrip van de z.g. communisten, die in Stalin hun groten leider erkennen. Een Duits proletariaat bestaat blijkbaar voor hen alleen niet meer. Vergeten is de heroïsche strijd vóór 1933 van miljoenen Duitse proletariërs tegen het groeiende fascisme, vergeten, de honderdduizenden, ja miljoenen, die vermoord, gemarteld en murw geslagen werden. Zij allen zijn nu alleen nog maar Duitsers, die blij mogen zijn, dat ze voor een handvol eten mogen werken, „om hun schuld aan de oorlog weer goed te maken.“ Om onder toezicht van een

Weet ge, dat de Duitse arbeidersklasse gedecimeerd is door: de fascistische vernietigingskampen, de geallieerde bombardementen, de moordende oorlog, de honger en de epidemieën?

De kapitalistische pers „passeert“ ongestild deze verschrikkelijke feiten. Dezelfde pers heeft systematisch gedurende lang jaren „niets afgeweten“ van de concentratiekampen — tot aan de dag waarop de sensationele „ontdekking“ van de crematoria een welkome rechtvaardiging was om geheel Duitsland tot een crematorium om te vormen.

In Neurenberg heeft men de misdaden geëtaled, waar men gedurende 12 jaar meedelictig aan was, om de Nazi-leiding te berechten. Men gaat voort het feit te verbergen dat de Duitse arbeidersklasse de eerste slachtoffer is geweest van de nazi-barberij. De overwinnende imperialisten gaan voort met de uitroeiende oorlog tegen de werkende massa's in het industriële centrum van Europa.

De 7de December hebben de dokwerkers van Hamburg een half uur gestaakt om hiermede te protesteren tegen de onvoldoende toewijzingen der distributie en tegen het ontbreken van allerlei levensbenodigdheden. Verder hebben ze het ontslag geëist van den heer M. Schlange-Schoeningsen, oud-lid van de nazi-partij en nu directeur der distributiediensten.

Het Britse militaire bestuur heeft een verhoging van de lonen der mijnwerkers met 20% toegestaan. De mijnwerkers van de Ruhr weigeren om over-werk uit te voeren. De vakvereniging, in dienst van de militaire autoriteiten, heeft de mijnwerkers gevraagd Zondag 29 December door te werken. 67% der arbeiders hebben tegen dit „voorstel“ gestemd. 22,9% waren afwezig en de rest, een tiende gedeelte, was voor.

Ondertussen zijn nu op verschillende plaatsen proteststakingen uitgebroken. De mijnwerkers kalken op de muren: „Geen brood, geen kolen.“ Volgens de burgemeester van Gelsenkirchen moet de toestand als zeer ernstig worden beschouwd.

militaire bezetting generaties lang als nieuwe koloniale slaven voor de „rechten“ van het internationale kapitaal te werken of te sterven. Hard, keihard is deze geestesgesteldheid; het is de kapitalistische geest, die meedogenloos de wereld beheerst. Hij beheerst ook de officiële arbeidersbeweging.

Dat verwondert ons niet, want wij wisten reeds van te voren dat zij door de samenwerking met de heersende kapitalistische machten ook hun geestesgesteldheid moesten overnemen. Maar wanneer zullen de arbeiders in alle landen van de wereld, ook in Nederland, hun stem verheffen om zich met verontwaardiging af te wenden van deze leiders en bureaucraten hunner eigen organisaties? Wanneer zullen zij te kennen geven, dat de geslagen Duitse proletariërs hun vrienden zijn?

Unilever levert Ambtenaren

De regelmatige lezer van dit orgaan herinnert zich wellicht, dat wij in December van het vorige jaar in een tweetal artikelen „Unilever en Staat“ een beeld gaven van de enorme macht van dit concern. Er werd in die artikelen een beeld gegeven van de internationale werkzaamheid van de Unilever en haar onderhorige dochtermaatschappijen. Wij brachten tot uiting hoe de onderneming, die doorgaat voor margarine-trust, zich bezig houdt met de productie en de handel in talloze andere waren, bespraken de enorme winsten en toonden aan de hand van maatregelen van en contracten met verschillende regeringen aan, welk een enorme invloed dusdanige machtsinformaties op de regeringen gaan uitoefenen.

Wij hielden de beschouwing toen vrij algemeen. De feiten waren voldoende om te concluderen, dat de arbeiders in hun strijd te maken hebben zowel met de kapitalistische Staat, als met het internationale kapitalisme, dat zijn macht zelfs over de staten, tot gelding brengt. Een internationaal kapitalisme, dat zijn uitbuiting van arbeiders toepast over alle volkeren, over de proletariërs van welke kleur ook. Wij menen goed te doen opnieuw de aandacht voor de Unilever te vragen.

Ditmaal willen wij met betrekking tot bijzondere voorvallen in het Nederlandse distributieapparaat aantonen, hoever de macht van deze ondernemingen, want er zijn er natuurlijk meer, over de Staat gaat, zij, die, na dit artikel te hebben gelezen, nog niet kunnen aanvaarden dat in het kapitalisme alle organen en instanties, staten en ondernemingen, tot taak hebben de winstmachine te doen draaien, het uitbuitingsapparaat te doen werken, en die menen te mogen vaststellen, dat er in dit geval hoogstens gesproken kan worden van een ergerlijk staal van corruptie, hen willen we nog vooraf op enkele punten attent maken.

Meer dan ooit geldt in het kapitalisme: Macht is Recht. Ondernemingen, die vaak meer macht hebben op de wereldmarkt dan gehele staten, krijgen ook over die staten hun macht. Wij bedoelen dit in de bijzondere verhouding van een bepaalde onderneming tegenover een bepaalde Staat. Natuurlijk staat voor ons reeds in het algemeen vast, dat de Staat het instrument is van de bourgeoisie, waarmede zij haar orde, haar kapitalistische orde beveiligd.

Maar de macht van die grote ondernemingen is zo groot geworden, dat zij van de staat ook direct wetten, concessies, contracten enz. kunnen afdwingen, die gehele bevolkingen aan hun exploitatie onderwerpen. Zij dringen door in de ministeries, zij doen de hoge ambtelijke posities bezetten door hun employeés. Zij lopen ministers voorbij en desnoods onderste boven. Het belang van de onderneming zet zich ondanks alles door. Dat is geen eenvoudige, noch verrégaande cor-

ruptie. Dat vloeit voort uit de machtsverhoudingen.

De rechte man op de rechte plaats.

Inderdaad, men zegt dan: de rechte man op de rechte plaats. Voor Minister van Financien neemt men dan bij voorkeur n man uit de bankwereld, en in Nederland nam men, toen in 1939 het Centraal Distributiekantoor (C.D.K.) werd opgericht als chet van de administratie iemand die krachtens zijn positie in het levensmiddelenbedrijf een belangrijke functie vervulde. Kon het anders, of de „rechte man op de rechte plaats“ moest zijn uit het Unilever-concern? Zo werd de functie toegewezen aan den heer van Noordwijk, bedrijfsaccountant bij gemelde onderneming, riet vernaal zou te eentonig worden door de geschiedenis van 1939 tot 1947 geheel weer te geven. Stellen wij dit vast: Of de ministeries bezet waren door katholieken of sociaal-democraten, of er een „eigen regering“ of bezettingsautoriteiten waren, ongeacht of er knoeierijen aan het licht kwamen, men zette systematisch op de zetels, die knooppunten betekenden in het Distributieapparaat Unilever-employeés. Neen, de Unilever levert niet alleen margarine, de Unilever levert ook ambtenaren. Ze levert ze aan de Nederlandse Staat. Con, amore, voor het Algemeen Belang. Voor dat algemeen belang moeten we allen wat over hebben en wat zou de Unilever beter kunnen doen, wanneer er door de staat een dienst wordt ingesteld, die de rantsoenering van levensmiddelen enz van het Nederlandse volk regelt, dan een deel van haar vakkundig geschoold personeel voor de leidende posities beschikbaar te stellen. En hoezeer deze vaderlandslievende daad op prijs moet worden gesteld, blijkt wel uit de omstandigheid, dat de Unilever deze personen, naast hun Rijkssalaris uit de kas van de onderneming nog een geldelijke tegemoetkoming verstrekt. Het kost deze maatschappij dus niet alleen een aantal goede ambtenaren, maar nog geld bovendien.

De bedrijven onder controle.

Er zijn van die eigenwijze revolutionaire arbeiders die menen, dat hun als producenten en consumenten de controle op productie en distributie toekomt.

Verstandige arbeiders beseffen, dat dit niet mogelijk is. Gewone arbeiders zijn daarvoor te dom. Men heeft daarvoor geschoorde mensen nodig. Zeker in de leiding. Heeft men zich vertrouwd gemaakt met de normale gang van zaken in een democratische gemeenschap, dan weet men dat men voor alles, voor het maken van wetten en besluiten, voor het voeren van onderhandelingen, voor het geven van leiding de juiste man op de juiste plaats moet zetten. Het is ook veel gemakkelijker. Er komt een gilde van vakbondsbestuurders, van politieke leiders en alles komt dan vanzelf in orde. Natuurlijk, er moet con-

trôle zijn, maar in de bedrijven kiezen de aandeelhouders de controleinstanties. En inde Staat wijst de regering ze aan. Dan, wij wezen er reeds op, komen op de leiding gevende posities bij de distributie de bekwaamsten; zij die in het vak zitten. Wanneer dan de vraag aan de orde komt, wat men zal controleren, en er komt b.v. op 't distributiekantoor in Hattum per auto van de Unilever Verkoop Centrale een zending van 300 dozen, met 106 miljoen rantsoenen, van 10, 100 of 1000 coupures, dan beslist het C.D.K. in den Haag, dat de zending ongecontroleerd kan worden vernietigd. Men ziet hoe goed het is, vakmensen in de leiding te zetten. Wie kan beter dan de Unilever-ambtenaren weten, dat bij de Unilever de bonnen uitstekend worden verantwoord?

Helaas! Aan de beste boom hangt wel n's een rotte appel. Kort na dit besluit komt de Economische recheerche te Rotterdam een zwendel met ten minste 80.000 margarinebonnen bij de Unilever Verkoop Centrale op 't spoor. De reeds genoemde heer Noordwijk wordt gearresteerd.

De directeur van de Verkoop Centrale wordt tot 2½ jaar veroordeeld. Enige tientallen anderen krijgen een paar maanden gevangenisstraf en worden, nadat ze hun straf hebben uitgediend..... opnieuw bij de Unilever geplaatst.

Het grotendeels „ongeschoolde personeel“ in Hattum is lastig. Na de Rotterdamse affaire meldt dit D.K. het geval van de ongecontroleerd vernietigde zending bonnen. Wat mankeert die mensen? Lopen zij rond met de gedachte, dat zij moeten bepalen wat wel en wat niet gecontroleerd moet worden? Wat zijn dat voor domme revolutionaire gedachten? Hattum zal worden gestraft door opheffing. Wel verzette zich minister Vos daartegen maar zijn opvolger Huijsmans kan of wil het spel niet voorkomen. Onder het motief, dat er teveel kantoren zijn wordt Hattum opgeheven en... bijna gelijktijdig een nieuw tweede kantoor te Nijmegen geopend. De wil van de Unilever is wet.

Ere wien ere toekomt.

Met ingang van 1 Januari 1947 is een bekwaam man bij het C.D.K. heengegaan. De heer van Noordwijk werd eervol ontslag verleend. Hij werd door H.M. met 'n lintje begiftigd. Is „Unilever ridder“ geworden. Maar een zo bekwaam man kan in deze ernstige tijden moeilijk in het economische leven worden gemist. Door toedoen van de Unilever is hij thans benoemd tot directeur van de Unox. Hij zal daar verder in het belang van Nederlands economisch leven werkzaam zijn. Zijn rechterhand de heer Japikse, volgt hem op als directeur van het C.D.K.

Werft nieuwe abonne's voor „Spartacus“

De muur is dik

In ons vorige artikel gaven wij, in verband met de indruk van hulpeloosheid, die de strijd van de arbeiders in deze tijd vaak geeft, een kort historisch overzicht over de vormen van strijd en organisatie in het verleden. Wij gaven aan, hoe de arbeiders nog vast zitten aan de vakbeweging die zich het overleg binnen de kapitalistische orde ten doel stelt, en aan de politieke partij, die beoogt, met behulp van de stemmende arbeiders, macht in de staat te veroveren en dan door geleidelijke hervorming het socialisme te verwezenlijken. De arbeiders gaan het tekort van die idee begrijpen. Ze kennen de nieuwe vormen van strijd nog niet, die de maatschappelijke verhoudingen veranderen. Het socialisme zal zich niet voltrekken langs de weg van de staat, noch door het optreden van politieke partijen. Als nooit tevoren organiseert de Staat het kapitalistische economische leven. Hij verscherpt de uitbuiting en past ze toe over het gehele nationale front. Vlak over de grenzen wordt het klassefront voortgezet door de regering van de aangrenzende „natie“.

Daarom kunnen ook al deze staats-socialistische partijen met inbegrip van de vakbeweging de strijd van de arbeiders niet anders benaderen, dan met de zucht om de zelfstandige actie van de arbeiders om te buigen en in te dammen en er bovendien partijwinst uit te verkrijgen. Het belang van de klasse zelf geldt daarbij niet. De pogingen van de arbeiders om in de jaren na de eerste wereldoorlog door arbeidersraden per bedrijf de bedrijfsdemocratie te verwezenlijken en de productie en de consumptie te regelen, schoten te kort en vielen zoals gezegd, terug tot staats-socialistische verwachtingen. Trouwens, elk voorbeeld van een breed kapitalistisch economisch plan ontbrak toen en de problemen van arbeiders-economie, de invoering van de arbeidstijdrekening als basis van een nieuwe doorzichtige economische organisatie behoefde vóór haar ontstaan toch een kritische toets aan iets wezenlijks, iets dat bestond.

Iets daarvan voltrekt zich nu de laatste jaren aan de andere zijde van de klasselij. Het is een planmatigheid die echter rechtstreeks gericht is op de meest efficiënte organisatie van het kapitalistische bedrijf en bedrijfsleven en zij komt neer op de meest geperfectioneerde uitbuiting van alle arbeiders. Deze leren nu door loonstop en gelijkmatig over hen uitgestrekte distributiesoevereiniteit en in vele andere vormen, de noodzaak zich daartegen te weer te stellen. Ze beginnen allereerst daar tegen in verzet te komen, maar de middelen beheersen zij nog niet.

Nieuw, volkomen nieuw moeten hun strijdwapenen zijn en telkens wanneer zij teruggliden naar de oude vergane vormen, of wanneer zij zich het initiatief uit de handen laten nemen, lijden zij nieuwe neder-

lagen..... maar doen gelijktijdig nieuwe ervaringen op.

Georganiseerd, planmatig en van bedrijf tot bedrijf verbonden moet de strijd worden gevoerd. De arbeiders moeten zelf het beslissingsrecht volkomen in eigen handen houden en toch moeten zij hun vertrouwensmannen kennen. Staken is niet voldoende, maar de beheersing van productiemiddelen en producten, zowel als de vraag „wat moeten we produceren?“ dringen zich steeds meer aan hen op. Zo krijgen de klasseschillen in een afzonderlijke onderneming of een speciale bedrijfstak steeds minder betekenis, opgenomen als zij zijn in het gehele nationale, ja internationale klasseconflict. Niet dat ze ontbreken: niet dat ze geen waarde hebben; maar ze zijn onderdeel van het geheel en dringen naar de gehele over breed front gevoerde strijd. Ze dringen in het bijzonder tot de strijd tegen de organiserende Staat.

Loonvraagstukken worden regeringsproblemen, en tegenstellingen tot de regering in verband met de loonstop. Zo worden vraagstukken van voorziening in levensbehoeftigheden, voor de arbeidersklasse strijdsvragen met de regering omtrent distributie, productie en export. Zo worden uitbuiting en onderdrukking van koloniale volken doormiddel van de staatsmacht, vraagstukken van militaire dienstplicht en uitzending van troepen. De strijd tegen de huishoos wordt een strijd tegen de prijsbesluiten van de overheid, enz. enz. Daardoor wordt de vroegere strijd in de

bedrijven op de toenmalige smalle basis opgevoerd tot een brede, nationale, ja internationale strijd.

Het wordt een strijd in alle bedrijven tegen de plan-economie, de georganiseerde economie onder leiding van de staat. die strijd vinden de arbeiders alles wat de plan-economie schraagt, alle politieke partijen van de oude stempel en alle vakbonden inclusief tegenover zich.

Er is geen tegenstelling in de uitspraak „de arbeiders moeten het zelf doen“ en noodzaak van organisatie. Integendeel. Organisatie; dat betekent enerzijds machtsvorming van de arbeiders zelf tegen het nu georganiseerd, en met inschikking van de Staat, optredende kapitalisme.

Die eigen organisatorische machtsvorming van de arbeiders kan zich niet beperken tot optreden in één bedrijf. Zij kan zich ook niet als einddoel stellen: democratie, het eigen bedrijf.

Ongetwijfeld kan het inzicht groeien, iedere zelfs beperkte actie, al was het alleen maar, omdat ze op den duur juist zullen bewijzen hoezeer het lot van alle arbeiders ten nauwste aaneengeklonken is. Daarom ook heeft ieder klasseverzet zijn waarde.

Maar elk stuk strijd, draagt nu het kenmerk in zich van een strijd om de macht en in die machtsstrijd is de afzonderlijke onderneming maar een deel, een klein deel van het geheel. In de meeste gevallen wordt de positie bepaald door de regering, die de economische voorwaarden met inbegrip van de sociale en arbeidsvoorwaarden, bepaalt. Achter de regering staat het internationale financierskapitaal en de eigenlijke drijfkracht. Wij worstelen

allen met oude woorden en oude begrippen. Wij denken aan „organisatie“ en direct zijn we geneigd dit te vereenzelvigen met wat we daarvan in het verleden maakten. Partij! We denken dan aan partijafdelingen, partijbestuur, partijleiders. Bonden! We denken aan bondsraden, bondsbestuurders en bondsleiders. Als we de woorden horen, hebben we vaak de buik al vol.

En toch, de verovering van de macht door de arbeiders is een ontzaglijke taak van organisatie over de gehele wereld.

Wij moeten en zullen in de strijd de wegen en middelen vinden, het zelf doen, het zelf in handen houden, te verbinden met de nieuwe noodzakelijke vormen van democratische organisatie.

Wij weten echter ook, dat we niet meer terug willen naar de leiders- en schapmentaliteit. We weten, dat we niet meer terug mogen op straffe van nieuwe nederlagen, naar organisatievormen waarin de arbeiders „nummers“ en de bestuurders „directies“ zijn.

Maar we weten ook, dat de capaciteiten van de ene mens en de andere enorm verschillen. We weten, dat er laksen en stuwers, sprekers en organisatoren, minder en klaarbewusten zijn.

Ook in de komende nieuwe beweging van de arbeidersklasse zullen de bekwaamsten, de voor bepaald werk meest geschikt, bepaalde vertrouwensplaatsen krijgen. De arbeiders echter zullen zelf beslissen, hoe het werk zal geschieden, hoe de strijd gevoerd zal moeten worden. Zelf zullen zij controleren, hun vertrouwensmannen aanwijzen en desnoods vervangen. Deze gedachten zullen de meestbewusten in de massa propagieren.

Kapitalisme en arbeiders in Amerika

In onze beide vorige artikelen hebben wij erop gewezen, dat het groot-kapitaal zich ook in Amerika genoodzaakt ziet om zich nauwer dan ooit aan te sluiten en aan de staat, als behartiger van zijn belangen, een grotere macht dan vroeger toe te kennen.

Maar, zo is er een zoeken en tasten naar de vormen van zelfheerschappij, naar de vormen van organisatie. Dan komen er ongetwijfeld ogenblikken dat we het verzet in ons voelen branden, en toch de armen als van de Antwerpse dokkers naar beneden laten hangen, wanneer we de weg nog niet direct duidelijk zien.

Worstelend gaan we dan verder. Tijden van opgang en van neergang volgen elkaar op.

Maar alles bijeen, werken we in bedrijf en bond aan de wording van een nieuwe arbeidersbeweging, waarin de mond van den makker die spreekt, de hand die doet, uitgingen zijn van de wil der massa. En zo zal 't nodige nieuwe inzicht en vertrouwen groeien en zullen de nieuwe vertrouwensmannen bewijs worden van de geboorte van een nieuwe klassebeweging over de gehele wereld.

Bewust van de moeilijkheden melde zich ieder in bedrijf en bond, die de verantwoordelijkheid medevoelt van de grote tijd waarin wij leven, ook al is de muur van het kapitalisme nog zo dik.

De positie van het proletariaat verandert dus. De strijd zal ook in de Verenigde Staten, wil hij tenminste succes hebben, gericht moeten zijn tegen het systeem als geheel en tegen zijn oppersten vertegenwoordiger, de staat.

De vakbond wordt als strijdorganisatie onmogelijk. Hij moet meer en meer een orgaan van de staat worden.

De opvattingen der bourgeoisie, zoals zij in de perscommentaren na de mijnwerkersstaking naar voren kwamen, bieden in dit verband waardevol materiaal.

Zo schreef de „New-York Times“: „Wij mogen hopen, dat meer en meer toevlucht zal worden genomen tot arbitrage, bemiddeling en directe onderhandeling“. „Wij hebben vertegenwoordigers van werkgevers en arbeiders nodig, die niet arrogant zijn en trachten elkaar te begrijpen. John L. Lewis, wij kunnen ons vrijwel gerechtigd voelen dit te zeggen, behoort tot het type arbeidersleiders, dat technologisch uit de tijd is. Dit is de werkelijke moraal van de stakingsepisode in de kolonmijnen.“

De „Chicago Sun“ schreef: „Lewis uitdaging van de regering moest vierkant het hoofd worden geboden“. En verder: „'t Algemeen belang kan geen anarchie in het particulier initiatief tolereren, waarin de mijnwerkers en eigenaren hun periodieke geschillen uitvechten op een neergeslagen nationale economie. Wij moeten een uitgebreid programma hebben, hetzij het publiek eigendom of publiek beheer betreft, dat een grote stabiliteit en een hoog welvaartspeil der werkers in de mijnen waarborgt — en dat terzelfdertijd op de verstandigste manier gebruik maakt van al onze natuurlijke hulpbronnen, waarvan steenkool er een is.“

Het spreekt vanzelf, dat de meningen niet geheel parallel lopen. Met name in de Republikeinse partij, die bij de verkiezingen gewonnen heeft, is de oude privaat-kapitalistische ideologie nog heel sterk. Daar streeft men ernaar, om de officiële rechten van de arbeiders en hun vakbonden te beknotten. Maar ook hier ontkomt men er niet aan om de staat te hulp te roepen om het „algemeen welzijn“ tegen de arbeiders te verdedigen. Senator Taft heeft een, onlangs door president Truman verworpen, plan weer voorgesteld, waarbij de arbeiders gedurende 60 dagen na het uitbreken van 'n conflict niet zouden mogen staken, om in de gelegenheid gesteld te worden „af te koelen“ en te onderhandelen. Wat dit betekent, is zonder meer duidelijk: Het is een gecamoufleerd stakingsverbod.

Ook al wil men in het Republikeinse kamp de vakbonden 'n toontje lager doen zingen, toch zullen zij op de duur algemeen door het groot-kapitaal als waardevolle helpers worden aanvaard.

EEN TOEKOMST DIE WIJ NIET KUNNEN VOORSPELLEN

Vervolg van Spartacus No. 5

„Ik weet niet, wat er gaande is“, zei London. „Er worden buiten wat tien kleine vergaderingen gehouden, en ze hebben mij nergens bij nodig.“

„Ja“, zei Mac. „De jongens zijn bang. Ik weet niet wat zij willen doen, maar zij zullen vanmorgen wel weg willen gaan.“ Toen werd er een hele tijd niets gezegd. Zij zaten op kisten in de tent, terwijl de zon onderging.

Eindelijk zei Jim zachtjes: „Zelfs als de jongens in smoren, dan is toch alles niet voor niks geweest. Ze hebben even samen naar buiten opgetreden“. Mac vermaande zich: „Ja, maar wij moeten toch een laatste poging doen.“

„Hoe?“ vroeg London.

„Ik weet niet. Wij kunnen praten. Zien of wij er nog wat strijdinst in kunnen krijgen.“

Mac keek plotseling op. „Er is iets gebeurd.“

„'t Is de stilte“, zei Jim. „De mannen hebben nu opgehouden met praten. De drie mannen zaten gesproken te luisteren. Zij hoorden voetstappen naderen. In de tentopening stonden twee kleine Italianen. Zij lachten verlegen.“

„Kunnen wij binnenkomen?“

„Natuurlijk, jongens.“

Zij stonden in de tent als twee schoolkinderen, die iets voor moeten dragen voor de klas. Elk keek naar den ander, of die begon. Toen zei de één: „De mannen buiten — zij willen een vergadering.“

„O ja? Waarom?“

De ander antwoordde vlug: „Deze mannen zeggen, zij hebben gestemd voor staking, zij kunnen weer stemmen.“ Zij zegeven „wat schieten wij op als

GREPEN uit de Nationale Literatuur

alle mannen gedood worden?“ Zij zegeven, dat niet meer kunnen staken. Daarna zwegen beide en wachtten op antwoord.

London keek naar Mac. „Natuurlijk“, zei Mac. „Als jullie het willen, zullen wij vergaderen. De mannen zijn de baas. Wat zij zeggen, gebeurt.“

De Italianen keken naar London of hij het goe vond. London knikte langzaam. „Over een half uur“, zei hij. De mannetjes maakten, naar de gewoonte van hun land, een buiging, en verlieten de tent.

„Wat doen wij nou?“ vroeg London.

„Laat es kijken, 't Is zowat donker. JJ spreken eerst, London. Vertel, waarom zij niet moeten weglopen, naar vechten.“ Zijn ogen dwaalden naar Jim. „Dit is wat voor jou“, zei hij. „Dit is je kans. Doe JJ het. Kijk, of je ze van gedachten kunt laten veranderen. Spreek, Jim. Spreek. Dit is de gelegenheid voor.“

Jim's ogen straalden van opwindung. „Mac“, zei hij. „Ik kan het verband afrukken en het gelaten zien, dat ze mij in mijn hoofd geslagen hebben. Misschien bloedt de wond nog. Dan zullen ze wel in beweging komen.“

Mac overwoog het. „Neen“, besloot hij. „Dat is de manier niet, jongen. Praten. Jim. Anders niet. Vertel ze precies, wat een staking is, dat het een kleine veldslag is in een grote oorlog. Zij knikt hem Jim.“

Jim sprong op. „Je hebt gelijk, verdraaid. Ik heb

het!“ Zijn hele gezicht was veranderd. Hij scheen energie uit te stralen.

Zij hoorden vlugge voetstappen. Een jongen rende de tent in. „In de boomgaard!“ riep hij. „Ligt een man, die zegt dat hij dokter Burton is. Hij is er slecht aan toe.“

Zij schrokken alle drie op. „Waar?“

„Aan de andere kant. Hij heeft er de hele dag gelegen, zegt hij.“

De drie mannen volgden den jongen door de donkere boomgaarden, om dokter Burton te zoeken, die hun kameraad is. Zij zijn op enige afstand van het kamp, en zien de jongen als een schim voor zich uit hollen. London komt achteraan met een lantaarn.

Plotseling greep Mac naar Jim. „Jim! Duiken, gauw!“ Er was veel lawaai en twee stralen vuur. Mac had zich in zijn volle lengte laten vallen. Hij hoorde verscheidene mannen hard lopen. Hij keek naar Jim, maar was nog verblind door de vuurstralen. Langzamerhand begon hij meer te zien. Jim lag op zijn knieën, met gebogen hoofd. Hij bewoog niet. Mac kroop op zijn knieën naar hem toe. „Ben je geraakt, Jim?“ De donkere vorm bleef knielen met zijn gezicht tegen de grond, als een Mohammedaan in gebed. „Oh, Jezus!“ Mac stak zijn hand uit om het hoofd op te beuren. Hij schreeuwde en trok zijn hand snel terug, en veegde hem af aan zijn broek, want er was geen gezicht. Hij keek langzaam om over zijn schouder.

De lantaarn kwam aanzwaaien en verlichtte de

rennende benen van London. „Waar zijn jullie?“ riep London.

Mac antwoordde niet. Hij zat op zijn hurken, heel stil. Hij keek naar de knielende figuur.

Eindelijk zag London hen. Hij kwam dichtbij en bleef staan; en de lantaarn maakte een lichtkring. „Oh“, zei hij. Hij liet de lantaarn zakken en keek naar beneden. „Gewuer!“

Mac knikte en keek naar zijn kleverige hand. London keek naar Mac en rilde, toen hij diens versterde gezicht zag. Mac stond stijf op. Hij bukte zich en raspte Jim op en tikte hem op zijn schouder, als een zak; en het dripende hoofd hing langs zijn rug omhoog. Hij ging op weg, met strakke benen, in de richting van het kamp. London liep naast hem en droeg de lantaarn.

De open plek was vol nieuwsgierigen. Zij stonden in groepjes, tot zij de last zagen, die Mac droeg. Toen deinsden zij terug. Mac liep tussen hen door, alsof hij niemand zag. Hij stak de open plek over en liep voorbij de kookketels, en de menigte volgde hem zwijgend.

Toen hij bij het platform kwam, zette hij Jim schuin in de hoek tegen de zijplanken. London gaf de lantaarn aan en die zette Mac op de planken, zodat het licht op het hoofd scheen. Zelf sprong hij op de sprekeplaats. Toen keek hij naar de menigte. Zijn handen grepen de leuning. Zijn ogen waren groot en wit. Vooraan kon hij de samengebonden mannen zien, hun ogen blonken in het lamplicht. Mac huiverde. Hij bewoog zijn lippen om te spreken en scheen de versterde laken los te wrikken. Zijn stem was hoog en eenzonnig. „Deze man had geen behoeften voor zichzelf“ — begon hij. Zijn knokkels waren wit, waar hij zich aan de leuning vastklamde. „Kameraden! Hij had geen behoeften voor zich zelf —“

Wij wezen er immers al op, dat voor de toenemende concentratie kleine stakingen tegen afzonderlijke ondernemers tot mislukking gedoemd zijn. Dit zal des te meer het geval zijn, wanneer senator Taft zijn plan kan verwezenlijken. Een staking, althans binnen de gestelde termijn van 60 dagen, moet dan wel een „wilde” zijn. Want de vakbonden kunnen het zich niet permitteren met de staat in een conflict op leven en dood te komen. Het voorbeeld van Lewis is afschrikwekkend genoeg. De bonden kunnen echter wel als onderhandelaars optreden. Zij deden dit in het verleden, zij zullen het ook in de toekomst doen, en in nog grotere mate.

Wij moeten ons niet laten verblinden door hetgeen de leiders van de grote partijen ons willen wijs maken. Wanneer wij hen wilden geloven, dan zou er inderdaad een principiële verschil bestaan tussen de „democraten” en de „republikeinen”, ook voor de arbeidersklasse. De eersten zouden dan, ten bate van het proletariaat, zekere beschermde wetten willen handhaven, de tweeden zouden dan, eveneens ten voordele van het „volk”, de nationale welvaart langs de weg van de vrije concurrentie zo hoog mogelijk willen opvoeren. Het spreekt vanzelf, dat er bij de heersende klasse wel eens verschil van inzicht bestaat omtrent de beste methode van uitbuiting, maar de uitbuiting zelf is toch altijd punt één van het program.

In wezen wordt dan ook de houding van de bourgeoisie ten opzichte van de arbeidersklasse en de vakbeweging bepaald door haar bestaande noodzaak om over te gaan tot een vooruitziende politiek, welke er op gericht is om het overwicht van Amerika ook in de toekomst, wanneer de grote concurrenten hun productie op een ongekend peil zullen hebben gebracht, zoveel mogelijk te handhaven. Deze politiek dwingt tot een straffe organisatie van het economisch leven en ook tot een sterke beïnvloeding van de geest, dat wil zeggen van het denken van de arbeiders. President Truman heeft reeds het plan opgevat om een arbeidsdienst voor de jeugd te scheppen, om de jonge mensen daar de hoogste geestelijke goederen van de „nationale beschaving” bij te brengen. Het ligt voor de hand, dat de bedoeling hiervan een propaganda voor het nationalisme en een stimulering van het „saamhorigheidsgevoel” van alle „volksgenoten” is, met andere woorden, een verstikking van het zelfstandig denken van de arbeidersjeugd. Bij de geestelijke beheersing van de arbeiders zal op de duur dan ook de vakbond zeker niet gemist kunnen worden. Wel zal hij zich daardoor meer dan tot nu toe, moeten aanpassen aan het kapitalistische systeem in zijn nieuwe vorm, maar de ervaring in Europa heeft geleerd, dat een dergelijke aanpassing zeer vlot in zijn werk kan gaan.

De taak van de vakbonden zal ook in Amerika moeten zijn de machteloosheid van het proletariaat te camoufleren. Hun vroegere rol, organisator van de strijd, raakt uitgespeeld. Zij werden organisatoren van de klassenvrede.

In dit verband moeten we wijzen op het ontbreken van enigszins belangrijke arbeiderspartijen in de Verenigde Staten. De verklaring hiervoor moeten we zoeken in het feit, dat in de tijd van het ontstaan en de groei van deze partijen in Europa, er in Amerika geen behoefte aan bestond, althans niet voor de meerderheid der arbeiders. In ons eerste artikel wezen wij op de snelle ontwikkeling van het Amerikaanse kapitalisme, dat ook aan vele arbeiders schitterende kansen bood. Degenen, die in vaak ellendige omstandigheden leefden, de negers en de pas uit Europa aangekomen immigranten, waren vrijwel volkomen rechteloos en waren meestal niet in staat om een hechte organisatie op te bouwen.

Dit betekent, dat de vakbonden praktisch de uitsluitende organisaties van de arbeiders zijn en de „alleen-vertegenwoordiging” van de „arbeidersbelangen” op zich moeten nemen.

In grote lijnen verwachten wij eenzelfde ontwikkeling van de arbeidersbeweging als in Europa. Zij komt alleen later naar voren. In details zijn er natuurlijk belangrijke verschillen. Deze vinden hun oorzaak vooral in de verschillende ontwikkeling van het kapitalisme in beide gebieden en in de enorme macht, welke het systeem in Amerika minder kwetsbaar doet schijnen dan in het oude werelddeel.

Samenvattend kunnen wij dus constateren, dat wij een periode tegemoet gaan van ongekende concurrentie tussen de grote wereldmachten. De positie van de Verenigde Staten hoewel die thans oppermachtig zijn, zal relatief (dat wil zeggen ten opzichte van de andere landen) verzwakken, wanneer in Europa en Rusland de industrie weer op peil zal zijn gebracht. En ook in Amerika zal zich de tendenz naar een door de staat geleide economie doorzetten, ofschoon de vormen ervan zullen verschillen van die in andere landen.

Met name zal er hoogstwaarschijnlijk geen sprake kunnen zijn van een ontwikkeling in de richting van 'n door nieuwe „leidersklasse” als in Rusland beheerste staat, omdat de oude ondernemersklasse er een ongeëvenaard sterke positie inneemt. Ondanks het feit, dat thans de meer op vrije concurrentie dan op staatsinmenging ingestelde republikeinse partij de lakens gaat uitdelen, is ook zij nu reeds genoodzaakt de staat meer dan vroeger te gebruiken om met zijn machtsmiddelen de klassenvrede te handhaven. Zodra de andere landen weer de verscherpte concurrentie kunnen opnemen, zal de tendenz naar geleide economie ook in andere landen versterkt worden.

Zoals bij de heersende klasse de veranderingen in de omstandigheden niet direct worden gevolgd door een verandering in het denken en het reageren op de nieuwe situatie (wij zien dit met name in de wens van de republikeinen om terug te keren naar de goede, oude tijden van het zuivere privaatkapitalisme), zo kan ook de arbeidersklasse niet direct tot het bewustzijn komen, dat haar strijdwijze veranderd zal moeten worden. Dit is des te meer het ge-

val, daar in Amerika de nieuwe ontwikkeling nog lang niet zo scherp is afgetekend als in Europa. De Verenigde Staten bevinden zich als het ware in een overgangstijd van „vrije” naar meer „geleide” economie. Wij kunnen weliswaar de grenzen nooit precies trekken; de werkelijkheid laat zich nu eenmaal nooit geheel in een nauw schema dwingen. Deze overgang is bovendien in zekere zin al tijdens de eerste wereldoorlog begonnen en onder de regering van president Roosevelt krachtig voortgezet. Thans is er op sommige gebieden een zekere terugslag, op andere zien wij het proces voortschrijden.

Het gaat ons in dit artikel echter meer om de grote lijnen der ontwikkeling dan om het registreren van bijzondere afwijkingen.

De mijnwerkersstaking heeft krachtige tegenstand ondervonden van de staat. De arbeiders zijn verslagen. Zij hebben hun „leider” Lewis gevolgd. Deze heeft gecapitulerd. Hij is, zegt een Amerikaans blad een verouderd type arbeidersleider. Het land (d.w.z. de heersende klasse) heeft nieuwe leiders nodig, die bereid zijn om te onderhandelen. Misschien zal Lewis in staat zijn om in korte tijd deze gedaante-verwisseling te ondergaan. Anders zal hij door betere worden vervangen.

Voor het Amerikaanse proletariaat is de „vrije” concurrentie met de ondernemers bezig te veranderen in een „vrij” onderhandelen om het „algemeen belang” te dienen. De arbeiders der Verenigde Staten hebben echter in het afgelopen jaar voldoende strijdwill getoond om het onwaarschijnlijk te maken, dat zij zich bij staatsdecreten zouden neerleggen. Zij zullen hun „stakingsrecht” moeten verdedigen, of beter Zij zullen moeten vechten voor hun recht om te staken. Vroeg of laat zal ook bij hen het inzicht komen van de noodzaak om tegen het heersende systeem, dat zich steeds machtiger organiseert, te strijden. De vakbond kan hierbij slechts een rol spelen als helper van de heersers.

Ook het Amerikaanse proletariaat zal in de strijd leren, dat het zelf zijn kluisters moet verbreken, dat het zelf een nieuwe maatschappij zonder oorlog en uitbuiting zal moeten opbouwen. Het zal tot het bewustzijn komen, dat slechts internationale strijd tegen het internationale kapitalisme in al zijn vormen zijn bevrijding zal kunnen brengen.

FEUILLETON.

De traditionele manier van het boekwerk in afleveringen, heerlijke aanwijzingen van herstel en vernieuwing ook op dit gebied, is weer in zwang gekomen..... al dan niet kerkelijk goedgekeurd, weet U nog? Waar wij in alles van de traditie afwijken, geven wij een proeve van moderne romanliteratuur. Dit voorproefje zal door 188 andere gevolgd worden, tenzij onze lezers protesteren.

MARONA.

Een verhaal van lijden liefde en geluk, of de wees met twee ouders. Hartbrekend snikkend wierp de beeld-

Stellingen over taak en wezen van de Partij

(vervolg)

Wanneer het industrie-kapitalisme zich in de eerste helft van de 19e eeuw uitbreidt wanneer de uitbuiting door de invoering van de machinale productie de grenzen van het fysiek-mogelijke overschrijdt, wanneer anderzijds het klassebewustzijn der arbeiders en hun geestelijk weerstandsvermogen wordt versterkt door het volledig breken van alle banden met het kleinburgerlijk verleden, zoals die nog bestonden in de periode van de manufactuur, breekt zich de strijd der arbeiders tegen de uitbuiting door het kapitaal, baan. Deze strijd heeft als eerste doel, de arbeiders tot een eigen macht tegen het kapitaal te organiseren. In deze periode ontstaan de vakverenigingen als economische strijdmachtsorganisaties. Daarnaast trachten de arbeiders zich ook tot een politieke macht te formeren. Zij organiseren zich als politieke beweging en trachten vertegenwoordiging te veroveren in het parlement. Daarnaast streven zij naar vergroting van het fysieke en morele kracht van de arbeidersklasse door het afdwingen van een arbeidswetgeving. De strijdmiddelen der arbeiders zijn naast de gewapende opstand en direct in verbinding daarmee, de algemene staking. Zo ontwikkelt zich de massabeweging der arbeiders in haar poging, te komen tot een eerste machtsvorming, reeds direct in een heftige, algemene strijd tegen de bezittende klasse. De Chartistenbeweging in Engeland, de grote massabewegingen van het proletariaat op het Vasteland voor en na 1848. In de hoofden der arbeiders leeft de opvatting, dat deze bewegingen slechts de eerste aanloop zijn om te komen tot machtsvorming, terwijl als verder doel staat de algehele afpeffing van de uitbuiting, de vernietiging van het kapitalisme en de vestiging van de arbeidersmacht.

9. Noodgedwongen richten deze massabewegingen van het proletariaat zich in de eerste plaats tegen het bolwerk van de politieke macht van de bourgeoisie: tegen de staat. In aansluiting aan de praktijk van deze massabeweging en ook aan de traditie van de burgerlijke revolutie, zet zich de opvatting in de hoofden vast, dat de verovering van de staatsmacht de eerste

stap is tot de vestiging van een communistische maatschappij. Deze opvatting vindt zijn zuiverste formulering in het communistische manifest. Ook na 1848 is deze tendens in de massabeweging van het proletariaat overheersend en hij komt tot uiting in de theoretische opvattingen van de Eerste Internationale.

10. In deze periode van de ontwikkeling van de massa-actie, gaat de politieke partij van de arbeidersklasse een steeds groter rol spelen. Doordat de arbeiders nog niet tot de verpletterende meerderheid van de bevolking zijn geworden verschijnt de politieke partij nog als de noodzakelijke organisatie, die moet dienen, om de meerderheid der bevolking in de actie van de arbeiders mee te slepen, geheel op dezelfde wijze als de partij van het burgerdom dat in de burgerlijke revolutie had gedaan. De partij verschijnt dus als de politieke vertegenwoordiging van de macht van de arbeidersklasse; doordat de proletarische partij aan het hoofd zou komen te staan van de staat, zou 't proletariaat de staatsmacht hebben veroverd. De opvatting van Marx, dat „de bevrijding der arbeiders het werd der arbeiders zelf moet zijn”, staat in deze periode nog in 'n geheel niet in tegenstelling tot de opvattingen over de machtsstrijd en de uiteindelijke heerschappij door de proletarische partij.

11. De nederlaag van de Parijse Commune in 1871, bezegelt de nederlaag van deze eerste fase in de ontwikkeling van de klassebeweging der arbeiders. De ontwikkeling in Duitsland heeft geleid tot de groei van een nieuw, krachtig, nationaal-georganiseerd kapitalisme, sterk genoeg in zijn ontwikkelingsmogelijkheden om het Franse kapitaal van de ondergang in de revolutie te redden. Daartegenover blijft de klassebeweging van het proletariaat nog te zwak, nog te zeer vermenigd met kleinburgerlijke strijd, om een werkelijke bedreiging voor het kapitaal te vormen. In de Parijse Commune blijkt dat de staat, het onderdrukking-apparaat van de bezittende klasse, de beschermer van de uitbuitingsmogelijkheden van de bourgeoisie, door het proletariaat niet kan worden veroverd. De staat is niet slechts in zijn

ning van de huurschuld van 300 gesaneerde guldens.
„O”, kreet het arme meisje, „heb medelijden! Waarom was mijn moeder ook zo bonafide, dat zij geen consumenten-crediet heeft aangevraagd?”
„Kijten helpt niets,” sarde de Huisbaas.
„Betaal me, al was 't met uw schoonheid.”
„Ach, Mijnheer!” weende de kuise maagd, „ik ben toch geen Communiste? Mijn zedelijke normen verbieden mij zo iets te doen. En heb ik niet mijn dierbare Moeder op 't sterfbed bezworen dat ik geen ongetrouwde Moeder zou worden, nu de motie

Vervolg pag. 8, laatste kolom

leiding, maar in zijn gehele wezen vijandig aan het revolutionaire streven der arbeiders. Want de functie van de staat is het heersen over en het onderdrukken van de werkende bevolking; deze functie bepaalt zowel de structuur van zijn apparaten, als de opvattingen en gedragingen van zijn talloze ambtenaren. De arbeiders der Parijse Commune zijn dan ook gedwongen, deze burgerlijke staat te breken en daartegenover een geheel nieuwe, eigen machtsorganisatie te vestigen. In deze eerste poging, gebaseerd op de nog geringe economische verbondenheid en kracht van de arbeidersklasse kunnen zij het kapitaal echter nog niet definitief overwinnen.

12. De invloed van de nederlaag van de Parijse Commune op de ontwikkeling van de arbeidersbeweging gaat in twee richtingen. In de eerste plaats betekent dit het voorlopig einde van de pogingen, het kapitalisme langs revolutionaire weg te vernietigen. Nu beginnen zich - eerst nog zwak, na 1900, als de organisatie van het kapitaal steeds krachtiger doorzet in toenemende mate - de reformistische tendensen in de arbeidersbeweging te ontwikkelen. De politieke partij houdt op machtsformatie der arbeidersklasse te zijn, zij wordt de diplomatieke vertegenwoordiging der arbeiders in de kapitalistische maatschappij. Als loyale oppositie neemt zij deel aan het parlement, neemt deel aan de organisatie van de kapitalistische maatschappij. De vakverenigingen worden de vertegenwoordigers der arbeiders op economisch terrein. Als de noodzakelijke tegenpool in de regeling van de uitbuitingsvoorwaarden, ontstaan al spoedig de ondernemersbonden. Deze nieuwe ontwikkeling werd mogelijk gemaakt, doordat het kapitaal de periode van de ongeorganiseerde uitbuiting en concurrentie was ontgroeid, juist door de overwinning van het Duits-nationale kapitaal was deze ontwikkeling versneld. De afzonderlijke kapitalisten waren niet meer sterk genoeg, om zich in de concurrentiestrijd staande te houden; de eerste stappen voor een organisatie van het kapitaal werden genomen door overeenkomsten tussen de verschillende kapitalistische ondernemingen. Nu ontstaat ook de mogelijkheid met de arbeiders dergelijke overeenkomsten af te sluiten en hiervoor zijn de vakverenigingen de aangewezen bemiddelingsorganen. De arbeiderspartij treedt op als het politieke lichaam, dat de arbeiders vertegenwoordigt bij de algemene regeling der uitbuitingsvoorwaarden in de z.g. arbeidswetgeving. Deze periode wordt dus gekenmerkt, doordat de arbeidersklasse een erkende plaats binnen het kapitalistisch systeem krijgt, met erkende rechten. Maar tegelijk wordt daardoor haar principiële tegenstelling tot dit systeem doorbroken. Als „socialistisch ideaal” blijft alleen nog de opvatting, dat de arbeidersklasse, als de absolute meerderheid in de maatschappij, tenslotte langs democratische weg de staat zal veroveren om dan het socialisme te grondvesten.

„November 1918 zal niet weer keren“

Hoe vele malen heeft Hitler in zijn redevoeringen deze ene zin herhaald: November 1918 zal niet weerkeren! Hij is er bang voor, dachten velen van ons, hij is er terecht bevreesd voor. Zij, die zo dachten werden teleurgesteld, want de revolutie die zij verwacht hadden, bleef uit. Duitsland heeft de oorlog tot het bittere einde gevoerd. In de straten van alle grote steden is gevochten. Hoe wanhopig de strijd voor iedereen zijn moest, hoe het ook op het laatst voor iedereen duidelijk moest zijn dat de oorlog voor Duitsland verloren was, toch werd door gevochten. Was het „Duitse volk“ dan zo fanatiek? Was 't zo met de militaristische ideologie vergroeid, dat het liever de „heldendood“ stierf, dan te capituleren?

Na de oorlog hebben we brieven van Duitse kameraden o.a. uit Berlijn gekregen. In deze brieven vertelden ze ons, hoe het er in werkelijkheid toegegaan was. „De lijken van hen, die niet meer vechten wilden, bungelden aan de lantaarnpalen; zij waren opgehangen door S.S.-ers“. Deze ene zin is kenmerkend, niet alleen voor de situatie in het voorjaar van 1945, maar voor de gehele Hitler-periode. We weten het, de weg naar de macht van het fascisme is gegaan over lijken. Ze hebben radicaal huisgehouden, niet alleen onder de revolutionairen en pacifisten, maar ze hebben ieder uit de weg geruimd, van wie ze ook maar een vermoeden hadden, tegen het regime te zijn. Door middel van een sterk geconcentreerde staatsmacht, en die alleen is in staat zo'n sterke terreur uit te oefenen, hebben ze de bevolking iedere mogelijkheid tot een revolutie ontnomen. Alleen een staat is bij machte zo op het leven en denken van de mensen beslag te leggen, dat men het uitspreken van eigen mening met het leven moet betalen.

Dat wil niet zeggen, dat de gedachte aan een revolutie niet leefde onder grote groepen van de bevolking. Maar hoe moest die „Macht tot daad worden? Een revolutie in de moderne tijd betekent niet slechts een opstand van wanhopigen, maar er gaat onmiddellijk een overnemen van de politieke macht, een overnemen van de productie mee genaard. Hoe was dit te verwezenlijken tijdens de oorlog, als de grote industrie-steden en met name de arbeiderswijken bijna zonder onderbreking gebombardeed werden en ieder leefde in de voortdurende zorg om het behoud van het naakte leven? In de vorige wereldoorlog was nog een verbroedering mogelijk met de vijandelijke leiders. De verbroedering in de loopgraven. Het bekende systeem van overlopen. Maar kon men zich verbroederen met bommenwerpers? Hoe was de vorming van een klassemacht, als eerste voorwaarde tot 'n revolutie mogelijk, als die gebieden, die poogden iets in die richting te ondernemen, telkens en telkens weer van hun beste kameraden beroofd werden, letterlijk mens voor mens afbrokelden?

In wezen hebben de fascistische konsekwent doorgezet, wat de Ebert en Noske-regering begonnen was, toen zij de vrijkorps de vrije hand lieten bij de moord op Karl Liebknecht en Rosa Luxemburg. In werkelijkheid is gestreden van 1918-1933, deze periode is geweest een voortdurende klassenstrijd. Direct in 1918 stonden al tegenover elkaar die Duitse arbeiders, die alle macht in handen van de arbeidersraden wilden leggen en die van geen compromis met de bourgeoisie wilden weten, en al die anderen die feitelijk de sociaaldemocratie volgden en in de beheersing van het staatsapparaat door de partij, het „socialisme“ meenden te kunnen bereiken. Dat betekende dus in werkelijkheid, dat de laatste het kapitalisme niet in zijn grondvesten wilden aantasten, doch er mee wilden samenwerken. Dit is een strijd om de macht geworden, waarbij de sociaal-democraten, die terecht in de arbeidersraden zichzelf bedreigd zagen, met alle middelen deze radenmacht trachten terug te dringen. In deze periode hebben de arbeiders herhaaldelijk gepoogd in de bedrijfsraden hun macht door te zetten, maar zij moesten wijken voor de machtiger vijand. Alle grote partijen, zowel de S.D.P., U.S.P. als later de K.P.D. hebben ertoe medegewerkt om de arbeiders in te schakelen in de opbouwpolitiek van het kapitaal. De Duitse bourgeoisie had natuurlijk door de oorlog enorme verliezen geleden, enorme schulden gemaakt degenen, die uiteindelijk de schulden moesten betalen, de rente moesten opbrengen voor de buitenlandse leningen, kortom het Duitse kapitaal weer op de been helpen, waten de arbeiders. Zij moesten sober leven en hard werken, en partijen en vakbonden werden ingeschakeld om hun invloed aan te wenden ten einde de arbeiders de gedachtengang bij te brengen, dat zij ook gebaat waren bij een opbouw van het kapitalistische bedrijfsleven.

Zo werd de Duitse bevolking uitgebuit en uitgeplunderd door het eigen en internationale kapitaal. De ellende onder de massa's was zeer groot en de sociaal-democratische en communistische partij wisten niets anders te doen, dan deze massa's ideologisch, niet alleen in te schakelen in de kapitalistische opbouwpolitiek, maar hen ook voor te bereiden op de komende nieuwe oorlog, die de Duitse bourgeoisie genoodzaakt was te voeren om zich uit de klauwen van de buitenlandse schuldeisers te redden. Ook zij beriepen zich op het Verdrag van Versailles, als oorzaak van alle ellende.

Ook zij waren van mening, dat Duitsland verdedigd moest worden tegen de imperialistische overweldigers. De toenemende ellende onder de arbeiders noopte hen telkens opnieuw tot klassenstrijd, en zij vonden toen reeds de vakbeweging en partijen tegenover zich. De Duitse arbeiders hebben in een lange, ongelijke strijd een nederlaag geleden. Een nederlaag, die haar beslag heeft gekregen

door de overwinning der geallieerden. Wat er nog aan revolutionair plan, wat er nog aan revolutionair bewustzijn en aan hoop leefde in de Duitse arbeidersklasse, is nu door de bezetting de kop ingedrukt. En wij moeten goed begrijpen, dat wij aan de vervolmaking van deze nederlaag meewerken, indien wij onverschillig blijven voor het grote noodlot, dat zich op het ogenblik aan ke pers heeft de mond steeds vol over de pers heeft de mond steeds vol over de „Duitse schuld“. Staat het voor de internationale arbeidersklasse niet eigenlijk precies omgekeerd als men van schuld wil spreken?

De Duitse revolutie heeft zich in 1918 niet kunnen doordringen door de zwakte en het gebrek aan inzicht van de Duitse arbeidersklasse. Moeten we hun dit als schuld aanrekenen? Warena de andere arbeiders in Europa dan zo veel verder? Het Duitse proletariaat stond en staat in haar wanhopige strijd alleen.

De arbeidersklasse in Europa en ook in de overige wereld beseft nog steeds haar lotsverbondeheid niet ten volle. De internationale bourgeoisie laat bewust miljoenen mensen in een modern kapitalistisch land verpauperen en de hongerdood sterven.

Om ieder gevoel van solidariteit met het Duitse proletariaat al in de kiem te smoren gaat zij voort met haar haatpropaganda en doet zij het voorkomen of de Duitse arbeiders „schuld“ hebben aan hun eigen ellende. Schuldig is alleen het internationale kapitaal, het Duitse inclusief, met haar handlangers de arbeiderspartijen en vakbeweging.

De Duitse arbeiders hadden met hun revolutie in 1918 gepoogd een eigen klassemacht te ontwikkelen. Zij zijn daarin niet geslaagd. Uit dit „en moest de hele latere ontwikkeling volgen.

Aan ons de taak om de poging van het Duitse proletariaat voort te zetten en vol te houden, ondanks alles. Dat is de enige weg tot redding van het Duitse proletariaat, de enige weg voor ons allen.

WAT ONS OPVIEL.

De arbeiders in de Zuid-Afrikaanse kolon, goud- en diamantmijnen zijn een wilde staking begonnen. In dertien mijnen staakt een gedeelte van het personeel in acht mijnen ligt het werk geheel stil.

Nat. Rott. Crt. 28 Jan. '47.

Vervolg van pag 7

„Steinmetz“ is aangenomen? „Betaal me met liefde“, gronde de schurk hartstoechtelijk, terwijl hij de maagd aan zijn hart prangde. Marona worstelde met al haar krachten, om los te komen. (Haar wrede belager leek in niets op een Canadese soldaat). Haar japon, kwaliteit 1946, scheurde en liet haar edele vormen ten halve onbedekt. Ontzet gilde de belagde onschuld.....

Wordt vervolgd.

Aan onze lezers.

Wij komen onze verontschuldiging aanbieden, dat onze krant verleden week niet is verschenen. Het waren moeilijkheden met de drukkerij, die dit toeweg hebben gebracht en wij zijn niet bij machte geweest, deze op te lossen. Het gebeurt wel meer, dat bladen, die door arbeiders worden uitgegeven en dan ook een standpunt innemen, zoals „Spartacus“ in moeilijkheden met drukkerijen en dergelijke raken. Het kleine troepje kameraden, die er mee te doen hebben, werfelt er mee en meestal slagen zij er in, alles weer in orde te brengen. Dan merkt de lezer niets. Lukt het niet en verschijnt de krant een keer niet, dan is het de gewoonte, er luchtig overheen te praten, om vooral niet de eigen onmacht naar buiten te laten zien. Zo hadden wij ook met bovenstaand bericht kunnen volstaan. Wij hebben besloten, dat niet te doen. We zullen open en eerlijk over onze moeilijkheden schrijven.

De drukker van onze krant werkt al anderhalf jaar voor ons. In al die tijd hebben we de gelden voor de drukkosten wettelijk kunnen opbrengen, al is het dan ook wel een moeilijk gegann. Moeilijk, omdat het binnakomen der abonnementsgelden soms wel een struikelblok was. Sinds weken achter verkeren wij in een dwangpositie. Bij de laatste druk is nu ook het boekwerk „De Arbeidersraden“ ook gedrukt. De drukker eist nu van ons een behoorlijk een hoog bedrag als afbetaling op de drukkosten van dat werk. Blijven wij en gebreke te betalen, dan weigert hij onze krant te drukken. Wij hebben weken lang onder deze druk gewerkt, maar zijn op dit ogenblik niet in staat aan onze verplichtingen te voldoen. De verkoop van het boek houdt geen gelijke tred met het tempo van de geëiste betalingen. Twee weken achter elkaar heeft de drukker zijn bedreiging uitgevoerd en het drukken van de krant gestaakt.

Aangesien de drukkers onderling afgesproken hebben geen periodieken van elkaar over te nemen, tensij met toestemming van de betreffende drukker, kan de krant ook niet bij een andere drukkerij gedrukt worden. Zou de huidige drukker onvoldig van ons af willen, dan zou hij een verklaring afgeven, waarmee wij direct bij een andere drukkerij terecht kunnen, omdat wij kunnenantonen, aan onze financiële verplichtingen voor de krant te hebben voldaan. Nu hij deze verklaring niet afgift en toch wilt de krant niet drukken, gaat het er op lijken, dat hij andere bedoelingen heeft.

Wij hebben ons op eigen initiatief af, op wie weet wiens aanspraak doodgedrukt? Het zou van de uitpraak van een perscommissie afhangen, welke wending de zaak zal nemen. Veel van deze misere had kunnen worden voorkomen, als er van onze kant door onze sympathieerden en leden beter met ons materiaal werd gewerkt. We denken hier bijv. aan bovengenoemd werk „De Arbeidersraden“ en aan onze brochure „Van Salvemantschap tot Arbeidersmacht“ en andere. Het geld, dat wij daarin gestoken hebben, is er nog niet uit om dat moet, willen wij met onze propaganda kunnen doorgaan niet alleen, maar ook krijgen we zo geld himan, waarmee we dan de drukker kunnen betalen.

We komen er echter niet, door alleen bovengenoemde uitzettingen naar voren te brengen, wij moeten ook de diepere oorzaken van deze verschijnselen opsporen, want het is een feit, dat niet alleen wij, maar ook andere periodieken moeilijkheden van die aard ondervinden.

Direct na de oorlog was de belangstelling voor ons blad en ook voor andere bladen van politieke meningsgroepen der linkerkant veel groter. Iedereen had nieuwe hoop gekregen en grote verwachtingen van de toekomst. Langzaamhand zijn vele verwachtingen uitgedoofd en een algemene nevelachtigheid heeft zich van velen meester gemaakt. De goet van „het geeft toch niets“ overheerst het denken van menigman. Een groot gedeelte van onze lezers is daar ook niet vrij van en kan zich aan de verlamende invloed van deze goet niet onttrekken. Ze vechten we uiteindelijk tegen deze goet van onmacht, die een noodzakelijk gevolg is van de zich gestadig uitbreidende invloed van de concentratie van kapitaal en officiële arbeidersorganisatie's.

Moeilijkheden bij het verschijnen van onze krant kunnen alleen gezien worden in verband met deze algemene toestand. We denken er geen ogenblik aan, de strijd op te geven en, toegevende aan het gevoel van onmacht er het bijtje bij naar te leggen. Het is al te duidelijk, zien wij, hoe deze almachtige wereld van het georganiseerde kapitalisme de doodskiem in zich draagt, hoe deze ordening haar eigen ondergang tegen het gaat.

De kapitalistische klasse maakt zich op, om door een steeds straffer wordende organisatie nog meer macht te ontwikkelen, wat onherroepelijk een grotere verslaving met zich meebrengt. We zien, hoe de arbeidersklasse in een dwangbuis gestopt wordt. Op h